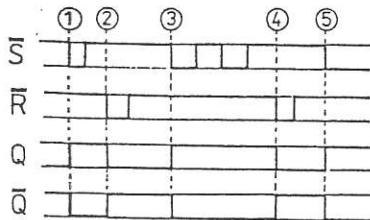
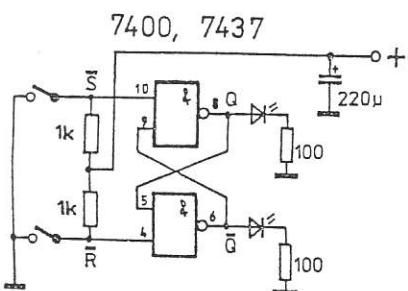

KLOPNÉ ODVODY

Bistabilní R-S klopný obvod

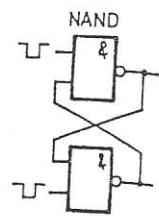
Obr. 2.6 Časový průběh vstupních a výstupních signálů bistabilního klopného obvodu z členů NAND. Řídicí úroveň je L.

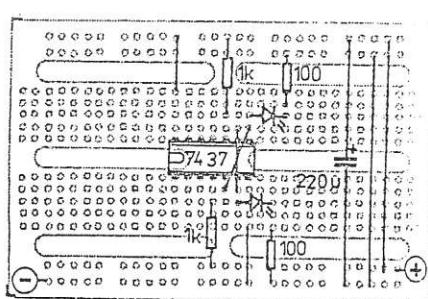
Obr. 2.7 Ověření funkce bistabilního klopného obvodu s členy NAND při použití obvodu 7437 nebo 7400. Sepnutím spínače se přivede na vstup úroveň L.

Klopný obvod NAND			
S	R	Q	Q̄
L	L	!H	H!
L	H	H	L
H	L	L	H
H	H	nemění stav	

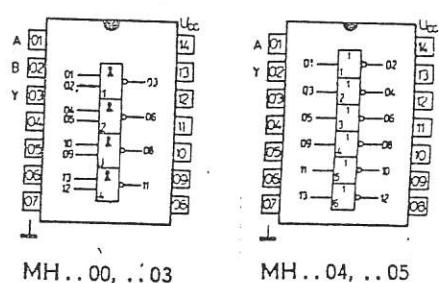
Tab. č.15 Pravdivostní tabulka R-S klopného obvodu s logickými členy NAND. Obvod se řídí úrovní L. Na prvním řádku je zakázaný stav.

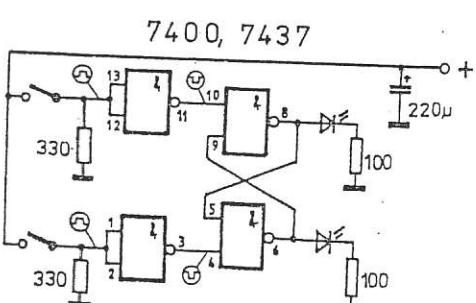
Způsob značení řídicí úrovně klopného obvodu z členů NAND pomocí značky na vstupu. Znázorňuje řídicí úroveň L.

Obr. 2.9 Rozníštění součástek na desce kontaktního pole pro ověření funkce bistabilního klopného obvodu s hradly NAND z obr. 2.7.

MH..00,..03 MH..04,..05

Obr. 2.10 Ověření funkce bistabilního klopného obvodu s členy NAND doplněného invertory na vstupech.

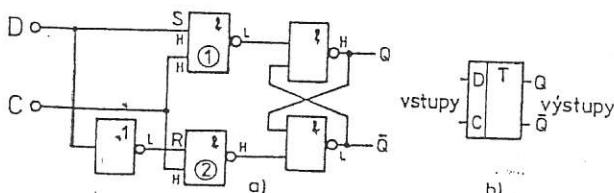
NAND			
S	R	Q	Q̄
H	L		
L	L		
L	H		
L	L		

Tab. č.17 Pravdivostní tabulka R-S klopného obvodu k pokusu z obr. 2.10. Vstupní úrovne na druhém a čtvrtém řádku jsou stejné. Odporovídají tomu také výstupní úrovne?

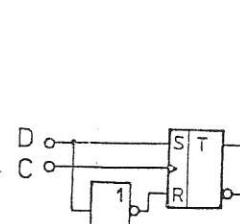
Co všechno máme vědět o klopných obvodech:

- Klopný obvod typu D má jeden datový vstup D a hrdí se hodinovým signálem.
- Klopný obvod typu J-K má dva vstupy J,K a hrdí se rovněž signálem na hodinovém vstupu C.
- Vlastní činnosti klopných obvodů i jejich ověřování se různí a závisí na konstrukci jednotlivých integrovaných obvodů TTL.
- Vstupní informace se přenáší:
 - a) po celou dobu trvání hodinového impulu s úrovní H - u 7475
 - b) pouze v době náběžné hrany impulu - u 7474
 - c) s týlovou hrancí hodinového impulu - u 7472
- Vstupy R,S pokud jsou využity, mají při logických operacích prioritu před všemi ostatními vstupy.
- Klopné obvody nalezají použití v posuvných registrech, čítacích, dělících kmitočtu a paměťových členech.

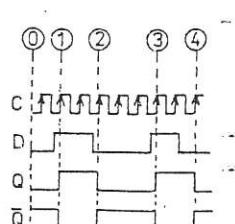
Klopný obvod typu D

Obr. 4.2 a) Blokové schéma klopného obvodu D odvozené z R-S KO předřazením dvou hradel NAND a invertoru. b) Schématický znak KO D, symbol D = data, C = clock.

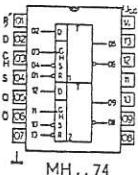
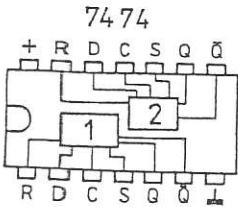
Obr. 4.3 Blokové znázornění KO D, připomínající původ R-S KO. Invertor zabraňuje neurčitému stavu.

Obr. 4.4 Časový diagram znázorňující činnost klopného obvodu D. Informace ze vstupu D se s čelemi impulsu přesune na výstup.

Integrovaný logický obvod 7474 jako klopný obvod D

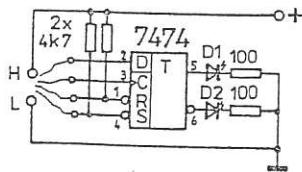
U logického obvodu 7474 používáme následující symboly:
 R - vstup RESET (nulování)
 D - vstup DATA (vstupní signál ze snímače nebo jiného obvodu)
 C - vstup CLOCK (hodinový nebo taktovací signál)
 S - vstup SET (nastavení)
 Q - výstup
 Q̄ - výstup negovaný

Tab. 28 Pravidlostní tabulka klopného obvodu D - funkce vstupů R,S u obvodu 7474.

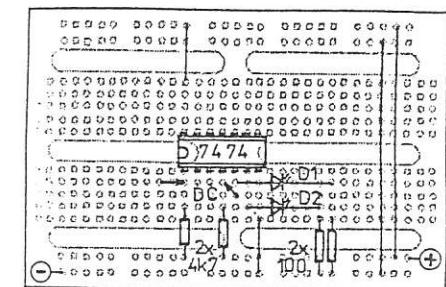
Pin	1	4	5	6
R	S	Q	Q̄	
H	L	H	L	
H	H	H	L	
L	H	L	H	
H	H	L	H	

Tab. 29 Pravidlostní tabulka klopného obvodu D - funkce vstupů D,C u obvodu 7474.

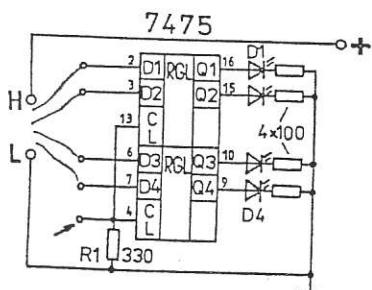
Obr. 4.6 Zapojení jedné poloviny 7474 pro zkoušku činnosti klopného obvodu D.

Pin	2	3	5	6
D	C	Q	Q̄	
1	L	L	L	H
2	H	L	L	H
3	H	H	H	L
4	L	H	H	L
5	L	L	H	L
6	L	H	L	H

Obr. 4.8 Rozmístění součástek na kontaktním poli pro zkoušení obvodu 7474. Šipky značí místa, kam se přivádějí logické úrovně.

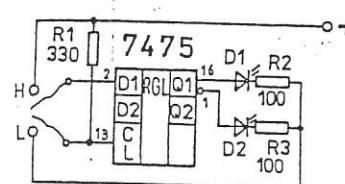
Integrovaný obvod 7475 jako klopný obvod D

Obr. 4.15 Schéma zapojení 7475 jako čtyřnásobného paměťového registru.

Pin	4	2	3	6	7	16	15	10	9
C	D1	D2	D3	D4	Q1	Q2	Q3	Q4	
1	H	L	L	L	L	L	L	L	
2	L	L	L	L	L	L	L	L	
3	L	H	L	L	L	L	L	L	
4	H	H	L	L	H	L	L	L	
5	L	H	L	L	H	L	L	L	
6	L	H	L	H	L	L	L	L	
7	H	H	L	H	L	H	L	L	
8	L	H	H	L	H	L	H	L	
9	L	H	H	H	H	H	H	H	
10	H	H	H	H	H	H	H	H	
11	L	L	H	H	L	H	L	H	
12	L	H	H	H	L	H	L	H	
13	H	H	H	H	H	H	H	H	
14	L	H	H	H	H	H	H	H	
15	L	L	L	L	H	H	H	H	
16	H	L	L	L	L	L	L	L	
17	L	H	H	H	L	L	L	L	

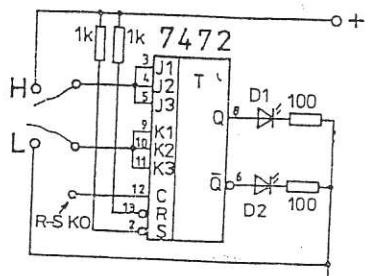
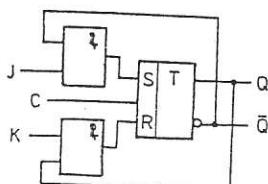
Tab. 31 Pravidlostní tabulka paměťového registru 7475 k obr. 4.15.

Obr. 4.12 Schéma zapojení jedné čtvrtiny 7475 pro funkční zkoušku KO.

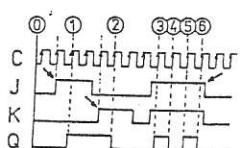
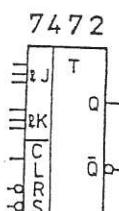
Pin	2	13	16	1
D	C	Q	Q̄	
1	L	H	L	H
2	L	L	L	H
3	H	L	L	H
4	H	H	H	L
5	L	H	L	H
6	H	H	H	L
7	L	H	L	H
8	L	L	L	H
9	H	L	L	H

Integrovaný obvod 7472 jako dvojitý klopný obvod J-K

Obr. 4.18 Blokové schéma klopného obvodu J-K využitelného z R-S KO pomocí hradel AND.

Obr. 4.21 Schématický znak dvojitého J-K KO 7472. V levé části nahoře jsou společně značeny tři vstupy J a tři vstupy K.

Obr. 4.19. Časový diagram KO J-K. Pro správnou činnost se vyžaduje u vstupních signálů dobu předstihu i dobu přesahu - označeno šipkami.

Pin	3	9	13	2	12	8	6
J	K	S	R	C	Q	Q̄	
1	L	L	H	H	L	L	H
2	L	L	H	H	H	L	H
3	L	L	H	H	L	H	
4	L	L	H	H	H	L	H
5	H	H	H	H	H	L	H
6	H	H	H	H	L	H	
7	H	H	H	H	H	L	H
8	H	H	H	L	L	H	
9	H	H	H	H	L	H	
10	H	H	H	L	L	H	

Tab. 4.33 Pravidlostní tabulka KO J-K obvodu 7472 - činnost vstupů J,K.

Pin	3	9	13	2	12	8	6
J	K	S	R	C	Q	Q̄	
1	L	L	H	H	L	H	
2	H	L	H	H	H	L	H
3	H	L	H	H	L	H	
4	L	H	H	H	H	L	H
5	L	H	H	H	L	H	
6	L	H	H	H	L	H	
7	L	H	H	H	H	L	H

Tab. 32 Pravidlostní tabulka KO J-K obvodu 7472 - činnost prioritních vstupů S,R.